

Vergaderjaar 2007–2008

24 587

Justitiële Inrichtingen

29 452

Tenuitvoerlegging van de tbs-maatregel

Nr. 284

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 juni 2008

Op 21 februari 2007 heb ik uw Kamer het onderzoek van de Inspectie voor de Sanctietoepassing (ISt) en de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) naar de verlofverlening binnen FPC de Kijvelanden aangeboden (Kamerstukken II 2006/07, 29 452, nr. 57). Hierin is een totale doorlichting van de kliniek aangekondigd waarbij wordt nagegaan in hoeverre de aanbevelingen van de Inspecties zijn geëffectueerd. Deze doorlichting is uitgevoerd door de ISt, de IGZ heeft hieraan een bijdrage geleverd. De neerslag hiervan treft u aan in het onderzoek «FPC de Kijvelanden, Inspectierapport Doorlichting» dat ik u hierbij aanbied.¹

Hieronder geef ik een korte weergave van de conclusies van het rapport en mijn oordeel daarover.

Het rapport van de ISt

Het onderzoek betreft de eerste doorlichting die de ISt bij een forensisch psychiatrisch centrum (fpc) heeft gedaan. Hiervoor heeft de ISt een apart toetsingskader ontwikkeld waarin drie elementen aan de orde komen:

1. Rechtspositie en bejegening van tbs-gestelden;
2. Maatschappijbeveiliging en interne veiligheid;
3. Organisatieaspecten.

De ISt oordeelt positief over de organisatie in de Kijvelanden. Zij acht de organisatie professioneel, goed gestructureerd en procesgeoriënteerd; een organisatie die veel inzet op kwaliteitsverbetering door waar mogelijk de belangen van tbs-gestelden te waarborgen zonder daarbij de veiligheid, intern en maatschappijgericht, uit het oog te verliezen. De ISt voegt hieraan toe dat een dergelijk positief oordeel niet betekent dat verwacht mag worden dat de Kijvelanden in de toekomst gevrijwaard zal blijven van incidenten, omdat een zekere mate van risico aanwezig blijft. De doorlichting leidt tot een beperkt aantal opmerkingen en verbetervoorstellen van de Inspectie, die hieronder aan de orde komen.

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

Ad 1. Rechtspositie en bejegening

De ISt is positief over de manier waarop de rechtspositionele criteria in de Kijvelanden in de uitvoering vorm krijgen. Alleen ten aanzien van de beklag- en beroepsprocedure voldoet het fpc niet volledig: de beklagcommissie wordt door het fpc niet altijd in de gelegenheid gesteld om beklagzaken af te doen, omdat de verweerschriften van de zijde van de directie te laat worden ontvangen. De ISt beveelt aan tijdig te zorgen voor het compleet aanleveren van informatie bij beklagzaken, zodat de commissie van toezicht kan voldoen aan de in de Beginselenwet tbs opgenomen maximumtermijn om tot een uitspraak te komen.

Ad 2. Maatschappijbeveiliging en interne veiligheid

Het fpc voldoet aan beide criteria voor maatschappijbeveiliging, namelijk *beveiliging tegen ontvluchtingen en geleidelijke en gecontroleerde terugkeer naar de maatschappij*. De ISt constateert dat de tekortkomingen die in het onderzoek in 2006 waren geconstateerd, weg zijn genomen. De procedures met betrekking tot het aanvragen van verlof, het interne besluitvormingsproces en de evaluaties van verloven zijn op belangrijke punten verbeterd¹.

Het item Interne veiligheid is aan de hand van vier criteria beoordeeld: *interne veiligheidsvoorzieningen, integriteit, drugsbestrijding, bestrijding onderlinge agressie*. Het eerste criterium is niet beoordeeld omdat dit al onderwerp is van het onderzoek naar de brandveiligheid van de justitiële inrichtingen in het najaar 2007 door de VROM-inspectie, Arbeidsinspectie, Inspectie voor de Openbare Orde en Veiligheid en de ISt. Ten aanzien van *integriteit* voldoet het fpc aan de verwachtingen.

Wat betreft *drugsbestrijding* wordt geconstateerd dat het verbod op het in bezit hebben en gebruik van alcohol en drugs in de regelgeving is opgenomen. Urinecontroles vinden geregeld plaats. In de praktijk worden bezoekers en tbs-gestelden echter niet gefouilleerd, hoewel de mogelijkheid wel bestaat. De Inspectie beveelt daarom aan het beleid en de uitvoering van de drugsbestrijding te vervolmaken door in het beleid en de werkinstructies vast te leggen hoe fouilleren en visiteren daar al of niet deel van uitmaakt. Ten aanzien van het item *Bestrijding onderlinge agressie* constateert de ISt dat relationele beveiliging niet in samenhang met het beleid van controle en geweldgebruik is geformuleerd. Zij beveelt aan deze te integreren en bekend te maken bij de medewerkers, tbs-gestelden en bezoekers.

Tot slot adviseert de ISt het beleid ten aanzien van de bestrijding van drugsgebruik en onderlinge agressie niet alleen op incidentniveau, maar ook periodiek te evalueren op effectiviteit.

Beleidsreactie

Het inspectie-onderzoek vindt zijn aanleiding in twee onttrekkingen die zich in oktober 2006 in FPC de Kijvelanden voordeden. De Inspecties concludeerden toen dat de verlofpraktijk in de Kijvelanden ernstig tekort was geschoten. Op basis hiervan heeft de leiding van het fpc met voortvarendheid het plan van aanpak uitgevoerd ter versterking van de werkwijze en procedure van de organisatie. Ik deel de hoofdconclusie uit de doorlichting van de ISt dat dit tot een goed resultaat heeft geleid.

Drugsgebruik in de forensisch psychiatrische centra is niet toegestaan, omdat dit zich niet verhoudt met de behandeling. Ik acht het daarom van belang dat er scherpe en voortdurende controle is op de invoer, het bezit en het gebruik van drugs. De aanbeveling van de ISt om de drugsbestrij-

¹ Zie pagina 5 van het ISt-rapport.

ding van de Kijvelanden te vervolmaken wordt dan ook overgenomen. Met de uitvoering van deze aanbeveling tesamen met de vier overige verbetervoorstellen, zal ook ten aanzien van de criteria *Rechtspositie en bejegening* en *Interne veiligheid* een optimale situatie worden bereikt.

De staatssecretaris van Justitie,
N. Albayrak